

**SREDIŠNJA KNJIŽNICA NA DANIMA OTVORENIH VRATA
FER-A**

CENTRAL LIBRARY ON FER OPEN DAYS

Nina Jelača

Središnja knjižnica
Fakultet elektrotehnike i računarstva
Sveučilište u Zagrebu
nina.jelaca@fer.hr

Jadranka Lisek

Središnja knjižnica
Fakultet elektrotehnike i računarstva
Sveučilište u Zagrebu
jadranka.lisek@fer.hr

UDK / UDC 027.7(497.521.2)
Istraživanje / Research paper
Primljeno / Received: 22. 1. 2015.

Sažetak

Središnja knjižnica Fakulteta elektrotehnike i računarstva sudjelovala je na Danu otvorenih vrata FER-a, čime je pomogla svojoj matičnoj ustanovi u boljem predstavljanju javnosti, a na taj način i predstavljanju same Knjižnice. U radu je analizirano istraživanje provedeno među posjetiteljima Dana otvorenih vrata FER-a, kao i istraživanje o aktivnostima visokoškolskih knjižnica u promoviranju fakulteta na Smotri Sveučilišta u Zagrebu i njihovom sudjelovanju na Danima otvorenih vrata njihove matične ustanove.

Ključne riječi: Središnja knjižnica Fakulteta elektrotehnike i računarstva, visokoškolska knjižnica, aktivnosti, Dani otvorenih vrata, Smotra Sveučilišta u Zagrebu, proaktivnost, informalno obrazovanje

Summary

Central Library of the Faculty of Electrical Engineering and Computing participated in FER Open days manifestation, thus helping in better representation of its home institution to the public, and, accordingly, promoting the Library itself. The paper analyzes a survey conducted on the visitors of the FER Open days, along with the activities of academic libraries in promoting their home faculties at the Zagreb University Fair, as well as their participation at Open days manifestation of their home institution.

Keywords: Central Library of the Faculty of Electrical Engineering and Computing, academic library, Open days, Zagreb University Fair, proactivity, informal learning

Uvod

Potreba predstavljanja svih segmenata visokoškolske ustanove široj javnosti došla je do izražaja i u aktivnosti Sveučilišta u Zagrebu kroz Smotru Sveučilišta u Zagrebu. Fakultet elektrotehnike i računarstva, kao sastavnica zagrebačkog sveučilišta, uključen je svake godine osmišljenim programom u kojem sudjeluju dekani, prodekani, studenti i studentske udruge, a od 2013. godine u vrijeme Smotre Sveučilišta u Zagrebu organizira i Dane otvorenih vrata FER-a (15. i 16. studenoga 2013., 15. studenoga 2014.). Središnja knjižnica, u želji da se što bolje uključi u sve aktivnosti matične ustanove, prepoznala je potrebu da i sama sudjeluje. U prvoj godini, budući da je informacija o samom događaju stigla prekasno, uspjela je svoj doprinos dati tiskanom promocijskim letkom i jednostavnim *slideom* u prezentaciji cjelokupnog programa, koji je predstavljao portal Dobrodošli, posebno oblikovan za tu namjenu.

S ciljem da se Fakultet predstavlja tijekom cijele godine, a ne samo u vrijeme navedenih manifestacija, pokrenut je program *ŠUZA – iz škole u znanost i akademsku zajednicu*. Program ŠUZA službeni je program Fakulteta elektrotehnike i računarstva namijenjen učenicima osnovnih i srednjih škola i njihovim nastavnicima, a cilj mu je popularizacija znanosti. Središnja knjižnica aktivno se uključila u djelovanje ŠUZA-e te je na taj način bila pravovremeno upoznata s namjerama i organizacijom Dana otvorenih vrata FER-a u 2014. godini. Njezina je uloga, stoga, u ovoj godini bila daleko veća, tim više što je mogla, u suradnji s organizatorom, provesti i neke od ideja koje nisu česte u okruženju fakulteta tehničkog usmjerenja. Naime, položaj knjižnice u matičnim

visokoškolskim ustanovama nije dovoljno vidljiv pa proaktivnim idejama nastoji djelovati i u okviru informalnog učenja.¹

1. Smotra Sveučilišta u Zagrebu

Smotra Sveučilišta u Zagrebu zamišljena je kao manifestacija namijenjena maturantima i učenicima srednjih škola kao potencijalnim novim studentima, ali i studentima i ostalima koji su zainteresirani vidjeti što fakulteti imaju za ponuditi. Budući studenti se na Smotri Sveučilišta u Zagrebu imaju priliku pravovremeno upoznati sa studijskim programima, opremljenošću fakulteta, nastavnim planovima, mjestima za zapošljavanje i radnim uvjetima u pojedinim strukama, o studentskom životu, smještaju itd. Na taj se način budućim studentima olakšava odabir studija koji najbolje zadovoljava njihove potrebe.²

Prva Smotra sveučilišta u Zagrebu održana je od 27. veljače do 1. ožujka 1997. godine pod motom „Postani student Sveučilišta u Zagrebu“,³ a od početka u ovoj manifestaciji sudjeluje i Fakultet elektrotehnike i računarstva. Ove godine, 14. studenog 2014., održana je 19. smotra Sveučilišta u Zagrebu. Na Smotri su se predstavile 33 sastavnice Sveučilišta u Zagrebu kao i drugi sudionici iz Hrvatske i inozemstva. Između 70-ak sudionika predstavio se i Fakultet elektrotehnike i računarstva (FER).⁴

¹ Informalno učenje oblik je individualnog učenja koje se odvija u svakodnevnim situacijama, iz rješavanja nekih problema, a tek preko reflektiranja dolazi do procesa učenja. Učenje može biti ciljano ili nenamjerno. Ne dodjeljuju se certifikati. *Vidi*: Loewen, Babette. Informalno i neformalno učenje – analiza i perspektive : esej za raspravu januar/siječanj 2011. godine [citirano: 2015-01-21]. Dostupno na: <http://www.mladi.org/phocadownload/informalno%20i%20neformalno%20uenje.pdf>

² Smotra Sveučilišta u Zagrebu [citirano: 2014-11-02]. Dostupno na: <http://smotra.unizg.hr/o-smotri/>

³ Kniewald, Z. Smotra Sveučilišta u Zagrebu – pod motom „Postani student Sveučilišta u Zagrebu“ 27. veljače - 1. ožujka 1997. // Sveučilišni vjesnik 43, 1/2(1997), 38-42

⁴ Smotra Sveučilišta u Zagrebu [citirano: 2014-11-20]. Dostupno na: <http://smotra.unizg.hr/o-smotri/>

2. Dani otvorenih vrata

Povodom Smotre Sveučilišta u Zagrebu posljednje dvije godine FER je organizirao manifestaciju Dani otvorenih vrata na kojoj se Fakultet predstavio posjetiteljima. Prve godine manifestacija je trajala dva dana, 15. i 16. studenoga 2013.,⁵ a ove godine jedan dan, u subotu 15. studenoga 2014. Posjetitelji su imali priliku upoznati se s radom Fakulteta, nekim od najzanimljivijih laboratorija Fakulteta (gluha komora, obnovljivi izvori energije itd.), poslušati zanimljiva predavanja (Zvuk na zemlji i drugim svjetovima, Od ideje do ostvarenja, Mala tajna naših mobitela itd.), kao i vidjeti razne atraktivne izume koji su djelo FER-ovih djelatnika i studenata. Cilj je ove manifestacije privući nove studente na FER, zainteresirati srednjoškolce i maturante i prikazati roditeljima čime će se njihova djeca baviti. Manifestaciju je posjetilo oko 1000 posjetitelja, a u programu je sudjelovalo oko 100 izlagača, postavljeno je 17 izložbenih štandova (jedan od njih je i štand Središnje knjižnice postavljen u auli Fakulteta pri samom ulazu), održana su 4 predavanja i 4 obilaska fakultetskih laboratorija.⁶ U provedbi manifestacije sudjelovali su i studenti volonteri iz raznih udruga (EESTEC, BEST, eSTUDENT, SSFER, KSET, SUBOS, SUPEU)⁷ te oko 100 nastavnika i suradnika.⁸

3. Središnja knjižnica

Svake godine na manifestaciji Dana otvorenih vrata FER-a sudjelovala je i Središnja knjižnica. Osjetila je potrebu i želju da se uključi u aktivnosti matične ustanove koje promiču Fakultet i na taj način približi učenicima, studentima i široj zajednici rad Fakulteta i područje koje obuhvaća. Nažalost, zbog kasne obaviještenosti u prvoj godini (2013.) Knjižnica je sudjelovala samo time što je u prezentaciji jednim *slideom* bio prikazan projekt Dobrodošli, a izrađeni su i promotivni letci. Organizacija Knjižnice 2014. godine

⁵ Fakultet elektrotehnike i računarstva : ŠUZA – iz škole u znanost i akademsku zajednicu [citirano: 2015-01-09]. Dostupno na: <http://suza.fer.hr/suza?@=2e4ur>

⁶ Fakultet elektrotehnike i računarstva : Dani otvorenih vrata FER-a [citirano: 2015-01-09]. Dostupno na: http://www.fer.unizg.hr/otvorena_vrata

⁷ Fakultet elektrotehnike i računarstva : studentske udruge [citirano: 2015-01-21]. Dostupno na: <http://www.fer.unizg.hr/stududruge>

⁸ Zapisnik 643. redovite sjednice Fakultetskog vijeća Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta elektrotehnike i računarstva održane dana 17. prosinca 2014. godine na temelju poziva od 12. prosinca 2014. godine. Izvješće dekana.

bila je drugačija te je njezin štand smješten u auli Fakulteta, na samom ulazu, uz štandove studentske službe i informacijskog pulta, sportskih udruga FER-a itd. Bio je uređen plakatima koji predstavljaju Središnju knjižnicu i plakatom Dana otvorenih vrata. Također se, posebno za potrebe ove manifestacije, izradio letak koji je predstavio usluge koje Knjižnica nudi korisnicima, a dijelio se svima zainteresiranima⁹ te je manifestacija promovirana na Facebookovoj stranici Središnje knjižnice FER-a.¹⁰

U sklopu Dana otvorenih vrata FER-a Knjižnica je provela istraživanje kojim se željelo saznati mišljenje korisnika Knjižnice i posjetitelja manifestacije o Danu otvorenih vrata FER-a, uslugama koje Knjižnica nudi i samim kompetencijama Knjižnice za pružanje takvih usluga. S obzirom da je Knjižnica bila pri samom ulazu u Fakultet, u blizini informacijskog pulta, zbog velikog broja korisnika događalo se da su pružane i informacije vezane uz samu organizaciju manifestacije (gdje se održavaju predavanja, kada kreću skupine za razgledavanje itd.), a ne samo one informacije usko vezane uz Knjižnicu.

4. Istraživanje 1

4.1. Cilj

Budući da je Knjižnica dobila priliku sudjelovati na Danu otvorenih vrata FER-a pružila se mogućnost da se ispita stupanj zadovoljstva posjetitelja Središnjom knjižnicom i samom manifestacijom Dana otvorenih vrata FER-a. Njihovo mišljenje pokazatelj je kvalitete manifestacije i usluga Knjižnice te omogućuje uvid u ona područja i aspekte s kojima posjetitelji nisu zadovoljni. Njihovo mišljenje bit će uvaženo prilikom sljedeće organizacije Dana otvorenih vrata FER-a i u budućem poslovanju Knjižnice. Također, anketa je postavljena na stranicu portala Dobrodošli s ciljem da tijekom cijele godine Knjižnica prima povratne informacije korisnika Knjižnice.¹¹

⁹ Pretpostavka da će neki od mladih posjetitelja biti u pratnji roditelja, djeda ili bake koji su desetljećima ranije diplomirali na ETF-u/ FER-u, pokazala se točnom pa smo takvim posjetiteljima dijelili monografiju *Spomenica: 40. obljetnica Fakulteta elektrotehnike i računarstva: 1956-1996*. Zagreb : Fakultet elektrotehnike i računarstva - Zagreb, 1996., u kojoj su mnogi pronašli svoje ime što ih je ugodno iznenadilo i obradovalo.

¹⁰ Facebook : Središnja knjižnica Fakulteta elektrotehnike i računarstva [citirano: 2015-01-19]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/pages/Sredi%C5%A1nja-knji%C5%BEnica-Fakulteta-elektrotehnike-i-ra%C4%8Dunarstva/171512036240295>

¹¹ Fakultet elektrotehnike i računarstva : dobro došli! [citirano: 2014-11-28]. Dostupno na: <http://www.fer.unizg.hr/dobrodošli>

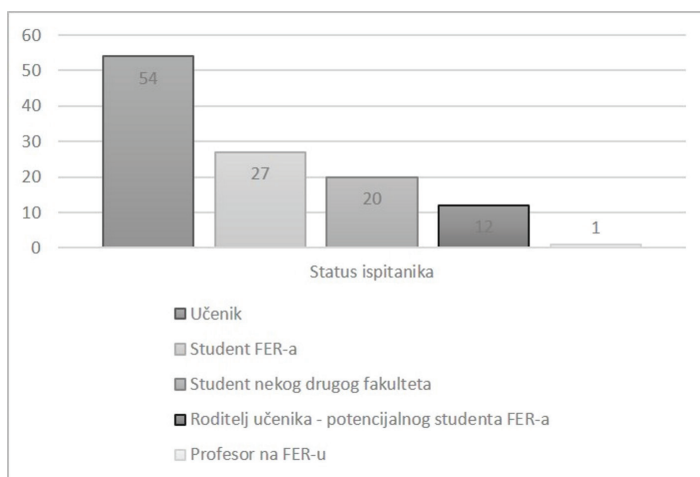
4.2. Metodologija, instrument i uzorak

Anketa koja se sastojala od 7 kratkih pitanja, za čije je ispunjavanje u prosjeku trebalo dvije minute, provedena je povodom Dana otvorenih vrata FER-a 15. studenog 2014. među posjetiteljima manifestacije (srednjoškolci, maturanti, studenti, roditelji itd.). Anketa je bila u papirnatom obliku i anonimna, a dobrovoljno su je ispunili posjetitelji koji su izabrani slučajnim odabirom. Anketu je ispunilo 113 ispitanika.

4.3. Rezultati

U Tablici 1. vidljivo je da su anketu najviše ispunjavali učenici (47,7 posto ili 54 ispitanika), zatim studenti FER-a (23,8 posto ili 27 ispitanika), studenti nekog drugog fakulteta (17,6 posto ili 20 ispitanika), roditelji učenika (10,6 posto ili 12 ispitanika) i profesori FER-a (0,8 posto ili 1 ispitanik).

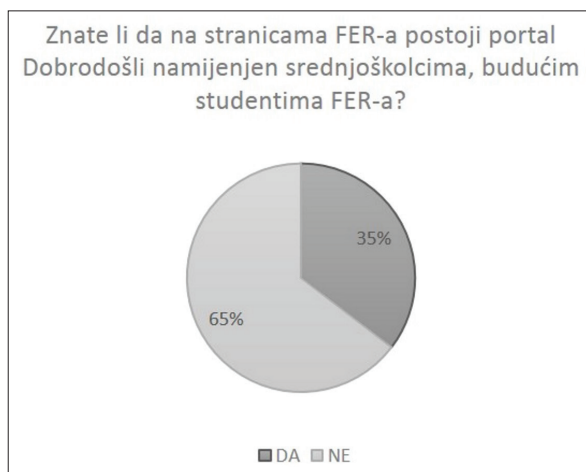
Tablica 1. Struktura anketiranih posjetitelja Dana otvorenih vrata FER-a

Posjetitelji su sadržaj Dana otvorenih vrata FER-a ocijenili prosječnom ocjenom 4,4 (100 posto ispitanika je odgovorilo na ovo pitanje).

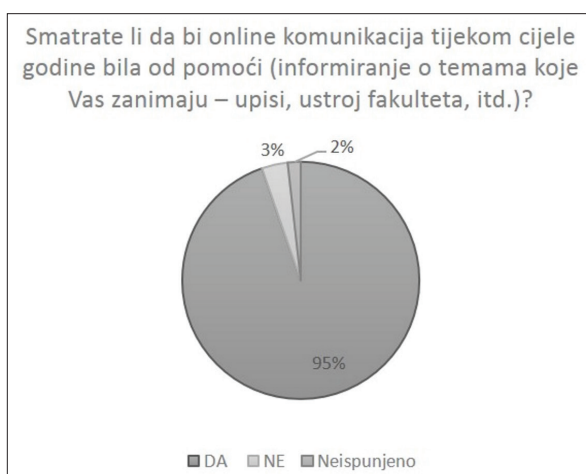
Podatak o tome da na mrežnoj stranici Fakulteta postoji portal Dobrodošli namijenjen srednjoškolcima i budućim studentima ne zna 65 posto posjetitelja (73 ispitanika), dok je 35 posto (40 ispitanika) odgovorilo da su upoznati s portalom Dobrodošli (Tablica 2.).

Tablica 2. Upoznatost s portalom Dobrodošli

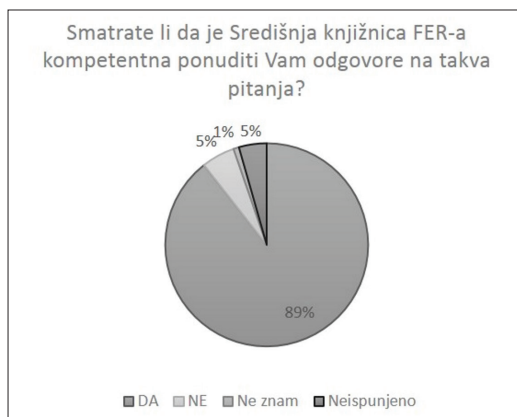
U Tablici 3. vidljivo je da 95 posto posjetitelja (107 ispitanika) smatra da bi *online* komunikacija sa srednjoškolicima i maturantima bila korisna tijekom cijele godine. U tu komunikaciju ulazi informiranje o temama koje ih zanimaju (upisi, ustroj Fakulteta itd.). Samo 3 posto posjetitelja (4 ispitanika) smatra da je takva komunikacija nepotrebna, a 2 posto posjetitelja (2 ispitanika) nije odgovorilo na ovo pitanje.

Tablica 3. Mišljenje o online komunikaciji sa srednjoškolicima tijekom cijele godine

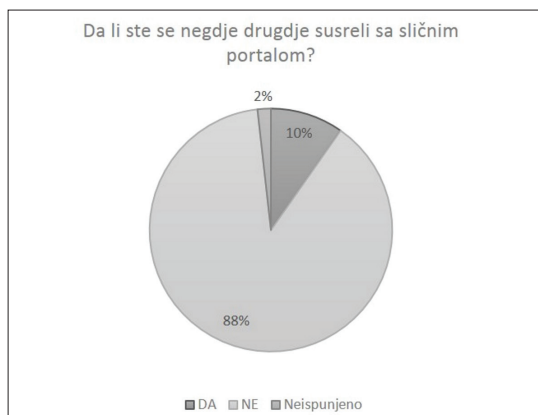
Većina posjetitelja (89 posto ili 101 ispitanik) smatra da je Knjižnica kompetentna ponuditi odgovore na pitanja koja zanimaju učenike, maturante itd. Njih 5 posto (6 ispitanika) smatra da Knjižnica za to nije kompetentna, 5 posto posjetitelja (5 ispitanika) nije odgovorilo na ovo pitanje, a 1 posto posjetitelja (1 ispitanik) je navelo da ne zna odgovor (Tablica 4.).

Tablica 4. Mišljenje o kompetentnosti Knjižnice

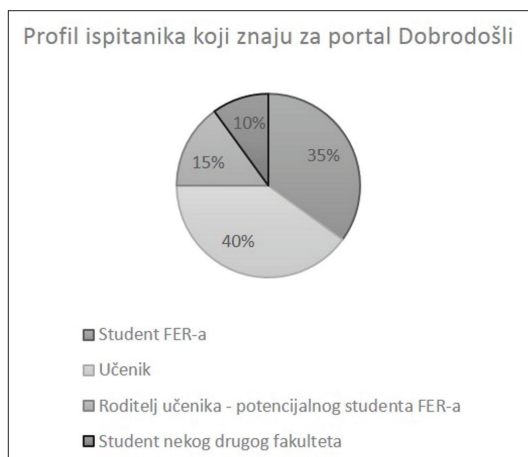
Na pitanje *Jeste li se negdje drugdje susreli sa sličnim portalom?* većina posjetitelja (88 posto ili 100 ispitanika) odgovorila je negativno. Sa sličnim portalom susrelo se 10 posto posjetitelja (11 ispitanika), a 2 posto (2 ispitanika) ovo je pitanje ostavilo neodgovoreno (Tablica 5.).

Tablica 5. Koliko se posjetitelja susrelo s portalom sličnim portalu Dobrodošli

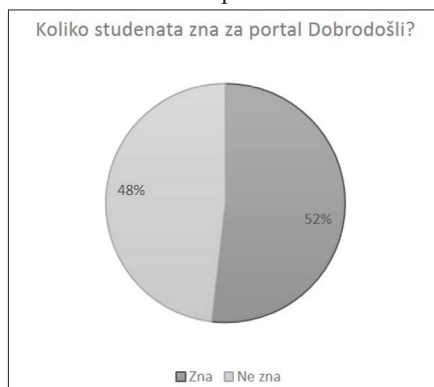
Posljednje pitanje ankete nadovezuje se na ono prethodno (*Ako je odgovor DA, gdje ste se susreli?*). Od 11 posjetitelja koji su na pitanje *Jeste li se negdje drugdje susreli sa sličnim portalom?* odgovorili potvrdno, 90 posto (10 ispitanika) je ponudilo odgovor, a samo jedan nije odgovorio. Od 35 posto posjetitelja (40 ispitanika) koji znaju za portal Dobrodošli 40 posto (16 ispitanika) su učenici, 35 posto (14 ispitanika) studenti, 15 posto (6 ispitanika) su roditelji učenika – potencijalnih studenata FER-a, a 10 posto (4 ispitanika) su studenti drugih fakulteta (Tablica 6.).

Tablica 6. Profil ispitanika koji znaju za portal Dobrodošli

Iz Tablice 7. vidljivo je da od svih studenata FER-a koji su ispunili anketu, 52 posto (14 studenata) zna za portal Dobrodošli, dok 48 posto (13 studenata) ne zna za tu uslugu koju im Knjižnica pruža.

Tablica 7. Koliko studenata FER-a zna za portal Dobrodošli?

4.4. Interpretacija rezultata

S obzirom na to da se na Danu otvorenih vrata FER-a nije evidentirao dolazak posjetitelja ne zna se njihov točan broj, no pretpostavlja se da je manifestaciju posjetilo oko tisuću posjetitelja. Anketu koja se provodila na tom događaju ispunilo je 113 posjetitelja od kojih je najviše bilo učenika koji su dolazili organizirano s osnovnim i srednjim školama ili s roditeljima posjetiti i upoznati se s FER-om i što im Fakultet nudi. Anketu je, također, ispunio velik broj studenata FER-a koji su taj dan na Fakultetu bili ili kao pomoć u organizaciji (volonteri) ili kao posjetitelji manifestacije. Posjetitelji su ukupno zadovoljstvo Danom otvorenih vrata FER-a ocijenili ocjenom 4,4 što je vrlo dobra ocjena, koja indicira da se na nekim aspektima manifestacije ipak mora još poraditi kako bi zadovoljstvo iduće godine bilo još bolje.

Dalje se u anketi posjetitelje ispituje o Knjižnici i njezinim uslugama (portalu Dobrodošli). Većina posjetitelja (65 posto) ne zna za portal, a ako se uzme u obzir da su većina posjetitelja učenici osnovnih i srednjih škola to ukazuje na to da nisu posjetili i istražili mrežnu stranicu Fakulteta prije dolaska na manifestaciju. Ako se iz ankete izdvoje podaci koliko je studenata FER-a ispunilo anketu i koliko je studenata FER-a upoznato s portalom Dobrodošli uočava se da nešto malo više od 50 posto studenata zna za ovu uslugu koju Središnja knjižnica nudi čime zaključujemo da studenti FER-a više posjećuju stranice Fakulteta od učenika, što je i bilo za očekivati. Zaključujemo također da, ukoliko im nastavnici nisu dali za zadatak, učenici osnovnih i srednjih škola u većini slučajeva neće ići samostalno istraživati o fakultetu koji posjećuju.

Velika većina (95 posto) smatra da je maturantima i bruošima potrebna i da će im koristiti stalna komunikacija kojom mogu dobivati informacije o upisima, ustroju fakulteta te drugim temama koje ih zanimaju i smatraju da je Knjižnica mjesto na kojem se te informacije mogu dobiti.

Dalje se istraživalo jesu li se posjetitelji već negdje susreli sa sličnim portalom kao što je FER-ov i većina ih se nije prethodno susrela. Ispitanici koji su odgovorili da su se susreli sa sličnim portalom (10 posto) odgovarali su na pitanje gdje su se susreli. Većina ispitanika je dala neprecizne odgovore kao što su „na internetu“ i „svugdje“, a konkretniji odgovori pokazali su da su to mrežne stranice i portali koji nude osnovne informacije za brucoše (npr. Infografika za brucoše Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek¹²), pri čemu se Središnja knjižnica pokazala posebnom utoliko što nudi stalnu komunikaciju i interakciju s učenicima i bruošima te kontakt na koji se uvijek mogu javiti.

¹² Infografika za brucoše [citirano: 2015-01-09]. Dostupno na: <http://www.etfos.unios.hr/studenti/infografika-za-brucose>

5. Istraživanje 2

5.1. Cilj

Kako bi se dalje istražilo sudjelovanje knjižnica u izvanknjižničnim aktivnostima, kao što su dani otvorenih vrata fakulteta i Smotra Sveučilišta u Zagrebu, odlučeno je da će se provesti anonimna anketa koja će biti namijenjena svim knjižnicama visokoškolskih ustanova sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Provedbom ove ankete stekao bi se uvid u angažiranost knjižnica u aktivnostima njihove matične ustanove kao i koliko matična ustanova, u kojoj djeluje visokoškolska knjižnica, vidi knjižnicu kao bitan dio unutar svog rada i djelovanja.

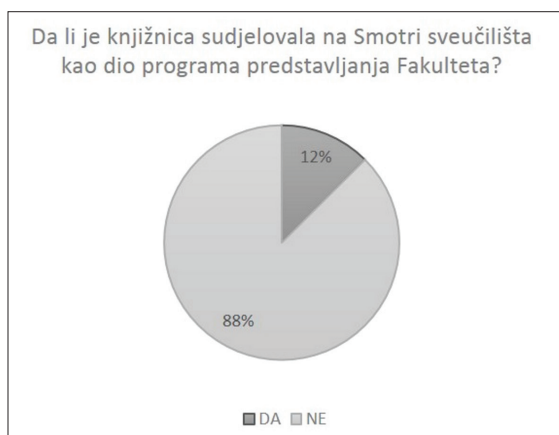
5.2. Metodologija, instrument i uzorak

Anketa se sastojala od 4 kratka pitanja, a za ispunjavanje ankete bila je potrebna oko jedna minuta. Anketa se provodila od 5. do 12. prosinca 2014. godine. Poslana je putem e-pošte na 33 adrese visokoškolskih knjižnica. Anketa je bila anonimna, a odgovorile su 32 knjižnice (96,9 posto).

5.3. Rezultati

Tablica 8. prikazuje da 88 posto (28 knjižnica) visokoškolskih knjižnica nije sudjelovalo na Smotri Sveučilišta u Zagrebu kao dio programa predstavljanja fakulteta u kojem te knjižnice djeluju. Dvanaest posto (4 knjižnice) je sudjelovalo.

Tablica 8. Postotak visokoškolskih knjižnica koje su sudjelovale na Smotri Sveučilišta u Zagrebu kao dio programa predstavljanja fakulteta

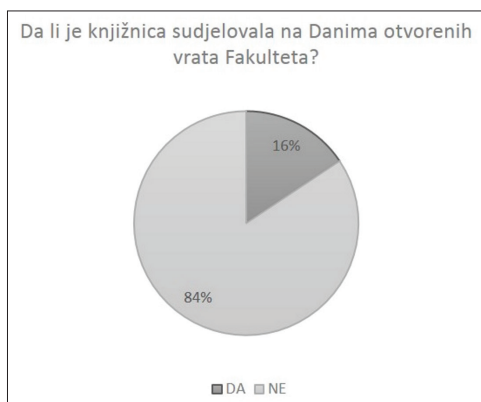
Sljedeće pitanje se nadovezuje na prethodno, prvo pitanje ankete. Ispitanici koji su odgovorili pozitivno na prethodno pitanje upitani su na koji je način knjižnica sudjelovala na Smotri Sveučilišta u Zagrebu (*Ako je odgovor DA, na koji način je sudjelovala?*). Sve 4 knjižnice koje su pozitivno odgovorile dale su odgovor na ovo pitanje.

Odgovori:

- „Predstavljena je u promotivnim materijalima.“
- „Priprema literature (za izložbu).“
- „Voditeljica knjižnice je bila koordinatorica Smotre više godina zaredom. Na štandu su predstavljena fakultetska izdanja knjiga, časopisa i ostalih publikacija.“
- „Izrađeni su i dijeljeni *bookmarkeri* s informacijama i kontaktima knjižnice. Knjižnica je bila predstavljena u tiskanim i videomaterijalima.“

Na danima otvorenih vrata fakulteta u kojem knjižnice djeluju nije sudjelovalo 84 posto ispitanika (7 knjižnica), dok je 16 posto (5 knjižnica) sudjelovalo (Tablica 9.).

Tablica 9. Postotak knjižnica koje su sudjelovale na danima otvorenih vrata fakulteta

Sljedeće pitanje ponovno se nadovezuje na prethodno, treće pitanje ankete (*Ako je odgovor DA, na koji način je sudjelovala?*). Iako je 5 knjižnica sudjelovalo dobiveno je 6 odgovora:

- „Predstavljena je u promotivnim materijalima.“
- „Učenike nekih škola koji su posjetili Fakultet organizirano, dovelo se i u Knjižnicu na razgledanje, kratku prezentaciju usluga i resursa.“

- „Izložba udžbenika, Knjižnica je bila jedna od punktova za kviz koji je bio organiziran.“
- „Godine 2014. nije održan Dan otvorenih vrata na Fakultetu.“
- „Kratka prezentacija u ppt.“
- „Bila je otvorena, knjižničar je dočekivao i razgovarao s budućim studentima i dijelio brošure. Dekan je u predavanju studentima spomenuo i Knjižnicu.“

5.4. Interpretacija rezultata

Velika većina visokoškolskih knjižnica nije sudjelovala u programu fakulteta na Smotri Sveučilišta u Zagrebu niti na danima otvorenih vrata fakulteta. Razlozi mogu biti razni: možda se dan otvorenih vrata nije održavao na fakultetu, knjižnica nije imala želje sudjelovati ili sam fakultet nije želio da knjižnica bude sudionik. Od ukupno 27 visokoškolskih knjižnica kojima je poslana anketa 4 knjižnice su sudjelovale na Smotri Sveučilišta u Zagrebu, a 5 ih je sudjelovalo na danima otvorenih vrata fakulteta. Različiti su načini na koje su se visokoškolske knjižnice predstavile posjetiteljima i na koje su sudjelovale u promoviranju svoje matične ustanove na Smotri Sveučilišta u Zagrebu: knjižnica se predstavila u promotivnim, tiskanim i videomaterijalima; pripremala je literaturu za izložbu; voditelj jedne knjižnice je koordinator Smotre više godina zaredom; na pultu su predstavljena fakultetska izdanja knjiga, časopisa i ostalih publikacija; izrađeni su i dijeljeni *bookmarkeri* s informacijama i kontaktima knjižnice. Također, na danima otvorenih vrata fakulteta knjižnica je predstavljena u promotivnim materijalima; učenici su organizirano dolazili u posjet knjižnici; knjižnica je organizirala izložbu udžbenika i sudjelovala u kvizu; dijelile su se brošure u knjižnici itd.

6. Nove aktivnosti visokoškolskih knjižnica

Klasično poimanje visokoškolskih knjižnica kao knjižnica koje stvaraju zbirku građe, daju potporu istraživačkom radu studenata i djelatnika ustanove i pouku iz informacijske pismenosti te pomažu ostvarenju zadaća matične ustanove, mijenja se. U novije vrijeme zadaća visokoškolske knjižnice uključuje poticajan pristup, traženje načina da širu zajednicu upozna sa svojim uslugama i djelovanjem. Kako bi knjižnica pridonijela matičnoj ustanovi da

ostvari svoju zadaću potrebno je pronaći i osmisliti nove načine djelovanja. Knjižnica se treba otvoriti široj zajednici i u njoj ostvariti odjek svojih aktivnosti, kako bi dinamičnim djelovanjem promovirala pozitivnu sliku matične ustanove.¹³

Visokoškolske knjižnice dolaze do raznih ideja kako to provesti u djelo. Jedan od mnogih primjera dobro osmišljene usluge za studente je onaj knjižnice Sveučilišta u Greenwichu. Na mrežnoj stranici Knjižnice nalazi se portal na koji se studenti mogu prijaviti te na taj način pristupati knjižničnim uslugama. Knjižnica nudi pomoć za korištenje portala putem brošura i kontakata e-poštom.¹⁴ Knjižnica usko surađuje i s informatičkom službom pa tako imaju posebne usluge poput alata za komunikaciju, podršku, savjete, *online* učenje i sl.¹⁵ Sljedeći je primjer neuobičajenog djelovanja na Sveučilištu Tennessee u Chattanooga gdje je na godišnjoj proslavi *Halloweena* sudjelovala i Knjižnica organizirajući događaj za studente i osoblje Knjižnice. Organizirane su zabavne igre kojima su se posjetitelji na zanimljiv način upoznavali s uslugama koje Knjižnica nudi.¹⁶

FER je također prepoznao potrebu da na popularan način približi javnosti znanstveno-nastavne programe koje provodi, da se otvori svim zainteresiranim posjetiteljima bez obzira na dob ili zanimanje. Iako slovi za jedan od najbolje organiziranih fakulteta u Hrvatskoj, prihvaća činjenicu da više nije dovoljna samo njegova reputacija kako bi se privukli studenti. Tako je i dekan FER-a Mislav Grgić u svom *Programu rada predložnika za dekana FER-a* izjavio da će poticati dodatne aktivnosti kojima će Fakultet približiti javnosti, a među njima su program *ŠUZA – iz škole u znanost i akademsku zajednicu*, u čijem je osnutku i sam sudjelovao, atraktivnije predstavljanje FER-a na Smotri Sveučilišta u Zagrebu, znatnija promidžba i povećanje atraktivnosti Dana otvornih vrata FER-a.¹⁷

¹³ Louderback, Pamela. Turn Your Focus Outward. // Information outlook : the magazine of the special libraries association 17, 4(2013), 1.

¹⁴ University of Greenwich : student portal [citirano: 2014-12-18]. Dostupno na: <http://www2.gre.ac.uk/current-students/portal-help>

¹⁵ University of Greenwich : student services [citirano: 2014-12-18]. Dostupno na: <http://www.gre.ac.uk/it-and-library/students>

¹⁶ Cowden, Chapel; Nicole Tekulve. The brain campaign : effective marketing of library services during special events [citirano: 2015-01-09]. // Tennessee Libraries 64, 2(2014). Dostupno na: http://www.tnla.org/?page=TL64_2_campaign

¹⁷ Grgić, Mislav. Program rada predložnika za dekana Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu : za mandatno razdoblje akademskih godina 2014./2015. i 2015./2016. [citirano: 2015-01-07]. Dostupno na: http://www.fer.unizg.hr/images/50011894/M.Grgic_program%20rada_2014-2015_2015-2016.pdf

Program *ŠUZA – iz škole u znanost i akademsku zajednicu* službeni je program Fakulteta elektrotehnike i računarstva, namijenjen učenicima osnovnih i srednjih škola kao i njihovim nastavnicima, a cilj mu je popularizacija znanosti. Zadaća je programa motivirati učenike i nastavnike za STEM područje (*Science, Technology, Engineering and Mathematics*). Program je nastao suradnjom FER-a, udruge IEEE, studentske udruge eSTUDENT s podrškom Agencije za odgoj i obrazovanje (AZOO) i Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASOO).¹⁸

Ovaj je program odličan primjer kako se može zainteresirati i upoznati učenike osnovnih i srednjih škola s FER-om i približiti im područja kojima se Fakultet bavi. Predstavljanje Fakulteta na Smotri Sveučilišta u Zagrebu, organiziranje Dana otvorenih vrata FER-a na kojima se posjetitelji upoznaju s radom Fakulteta, programima studija, te program *ŠUZA* na kojem se uči i upoznaje sa STEM područjem, vrata su kojima se FER otvara i predstavlja zajednici (učenicima, studentima, nastavnicima itd.).

Zaključak

Kako je već navedeno, svojim je sudjelovanjem na danima otvorenih vrata Središnja knjižnica unijela novost u svoje djelovanje, uz propisane stručne poslove prepoznala je potrebu da se predstavi i na ovoj manifestaciji. Rezultati dobiveni anketnim istraživanjem, provedenim među posjetiteljima Dana otvorenih vrata FER-a, te odgovorima na *online* anketno istraživanje, provedeno na 32 visokoškolske knjižnice, pokazali su da je taj iskorak bio pozitivan. Da su dobiveni rezultati kao pokazatelji uspješnosti provedbe navedene manifestacije važni i za Upravu FER-a pokazuje to da su predstavljeni na sjednici Fakultetskog vijeća. Premda u pisanom izvješću te sjednice nije eksplicitno navedeno sudjelovanje Središnje knjižnice, ipak je nakon održane manifestacije djelatnicama Središnje knjižnice, sudionicama programa, dodijeljena zahvalnica kao znak pažnje i zahvalnosti za sudjelovanje i pomoć pri izvedbi programa.

Budući da je izgledno kako će Dan otvorenih vrata FER-a postati uobičajena manifestacija, Središnja knjižnica nastojat će osmišljavati svoje prezentacije u skladu sa svojim poslanjem i dokazati da je aktivan sudionik svih zbivanja u matičnoj ustanovi.

¹⁸ Fakultet elektrotehnike i računarstva : *ŠUZA – iz škole u znanost i akademsku zajednicu* [citirano: 2015-01-07]. Dostupno na: <http://suza.fer.hr/suza>

LITERATURA

Cowden, Chapel; Nicole Tekulve. The brain campaign : effective marketing of library services during special events [citirano: 2015-01-09]. // Tennessee Libraries 64, 2(2014). Dostupno na: http://www.tnla.org/?page=TL64_2_campaign

Facebook : Središnja knjižnica Fakulteta elektrotehnike i računarstva [citirano: 2015-01-19]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/pages/Sredi%C5%A1nja-knji%C5%BEnica-Fakulteta-elektrotehnike-i-ra%C4%8Dunarstva/171512036240295>

Fakultet elektrotehnike i računarstva : Dani otvorenih vrata FER-a [citirano: 2015-01-09]. Dostupno na: http://www.fer.unizg.hr/otvorena_vrata

Fakultet elektrotehnike i računarstva : dobro došli! [citirano: 2014-11-28]. Dostupno na: <http://www.fer.unizg.hr/dobrodosli>

Fakultet elektrotehnike i računarstva : studentske udruge [citirano: 2015-01-21]. Dostupno na: <http://www.fer.unizg.hr/stududruge>

Fakultet elektrotehnike i računarstva : ŠUZA – iz škole u znanost i akademsku zajednicu [citirano: 2015-01-07]. Dostupno na: <http://suza.fer.hr/suza>

Grgić, Mislav. Program rada predložnika za dekana Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu : za mandatno razdoblje akademskih godina 2014./2015. i 2015./2016. [citirano: 2015-01-07]. Dostupno na: http://www.fer.unizg.hr/images/50011894/M.Grgic_program%20rada_2014-2015_2015-2016.pdf

Infografika za brucose [citirano: 2015-01-09]. Dostupno na: <http://www.etfos.unios.hr/studenti/infografika-za-brucose>

Kniewald, Z. 1. Smotra Sveučilišta u Zagrebu – pod motom „Postani student Sveučilišta u Zagrebu“ 27. veljače – 1. ožujka 1997. // Sveučilišni vjesnik 43, 1/2(1997), 38-42

Loewen, Babette. Informalno i neformalno učenje – analiza i perspektive : esej za raspravu januar/siječanj 2011. godine [citirano: 2015-01-21]. Dostupno na: <http://www.mladi.org/phocadownload/informalno%20i%20neformalno%20uenje.pdf>

Louderback, Pamela. Turn Your Focus Outward. // Information outlook : the magazine of the special libraries association 17, 4(2013), 1.

Smotra Sveučilišta u Zagrebu [citirano: 2014-11-02]. Dostupno na: <http://smotra.unizg.hr/o-smotri/>

University of Greenwich : student portal [citirano: 2014-12-18]. Dostupno na: <http://www2.gre.ac.uk/current-students/portal-help>

University of Greenwich : student services [citirano: 2014-12-18]. Dostupno na: <http://www.gre.ac.uk/it-and-library/students>